

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
Αυτοτελές Τμήμα Συλλογικών
Οργάνων

Ηράκλειο, 3 Ιουνίου 2022
Αρ. πρωτ.: 161749

Ταχ. Δ/ση : Πλατεία Ελευθερίας
Ταχ. Κώδικας : 712 01
Πληροφορίες : Νικάκη Δέσποινα
Τηλέφωνο : 2813400237
e-mail : tyso@crete.gov.gr

ΠΡΟΣ: - Δ/ση Περιβάλλοντος & Χωρικού
Σχεδιασμού ΠΚ

ΚΟΙΝ.: - Αντιπεριφερειάρχη ΠΕ Ρεθύμνου
- Τμήμα Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας
Π.Ε. Ηρακλείου, Ρεθύμνου

ΘΕΜΑ: Διαβίβαση της αριθμ. **31/2022** απόφασης της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας.

Σας διαβιβάζουμε για τις δικές σας ενέργειες, αντίγραφο της υπ' αριθ. **31/2022** απόφασης της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας (**πρακτικό Ν° 05/01-06-2022**) που αφορά στην **Αναβολή Έκφρασης άποψης επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου: Γραμμή Μεταφοράς (Γ.Μ.) Ηλεκτρικής Ενέργειας, 150 KV, Υ/Σ ΣΠΗΛΙΟΥ – Υ/Σ ΜΟΙΡΩΝ**, με φορέα έργου τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ).

Η Προϊσταμένη του Τμήματος

Βαρδιάμπαση Νίκη

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Περιφερειάρχη
- Αντιπεριφερειάρχη ΠΕ Ηρακλείου
- Εκτελεστικό Γραμματέα ΠΚ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
Τμήμα Συλλογικών Οργάνων

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΑΔΑ:

Απόσπασμα Πρακτικού Ν° 05/01-06-2022
Αριθμός Απόφασης: 31/2022

Στο **Ρέθυμνο** σήμερα **Τετάρτη 01 Ιουνίου 2022** και ώρα **11:00**, συνήλθε σε **μεικτή συνεδρίαση** (δια ζώσης και ταυτόχρονα με τηλεδιάσκεψη) η **Επιτροπή Περιβάλλοντος και Χωροταξίας**, στην αίθουσα συνεδριάσεων του Περιφερειακού Καταστήματος **Ρεθύμνου**, (σύμφωνα με την Αριθμ. Δ1α/ΓΠ.οικ. 27397 (ΦΕΚ 2369/ 14-05-2022) ΚΥΑ με θέμα: «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας από τη Δευτέρα 16 Μαΐου 2022 και ώρα 06:00 έως και την Τετάρτη 01 Ιουνίου 2022 και ώρα 06:00» και την αριθμ. 642/24-09-21 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών, ύστερα από τη με αριθ. πρωτ.: **138461/16-05-2022** πρόσκληση σε **ορθή επανάληψη** του Προέδρου της.

Στη συνεδρίαση, στην οποία κλήθηκαν νόμιμα τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη, παραβρέθηκαν:

1.	Χανιωτάκη-Μυλωνάκη Μαρία	Περιφερειακός Σύμβουλος	Προεδρεύουσα Αντιπρόεδρος της Επιτροπής	με φυσική παρουσία
2.	Γύπαρης Κωνσταντίνος	» »	Τακτικό μέλος	με φυσική παρουσία
3.	Δοξαστάκης Ζαχαρίας	» »	» »	με φυσική παρουσία
4.	Παπαδεράκης Αντώνιος	» »	» »	με τηλεδιάσκεψη
5.	Αλεξάκης Γιώργος	» »	» »	με φυσική παρουσία
6.	Κουρουπάκης Αναστάσιος	» »	» »	με τηλεδιάσκεψη
7.	Κακογιαννάκης Νικόλαος	» »	» »	με φυσική παρουσία
8.	Δανδουλάκης Κωνσταντίνος	» »	» »	με φυσική παρουσία
9.	Μανούσας Ιωάννης (Βλαντάς)	» »	» »	με φυσική παρουσία
10.	Κουκλινός Ανδρέας	» »	» »	με φυσική παρουσία
11.	Κονταξάκης Γεώργιος	» »	» »	με τηλεδιάσκεψη
12.	Μαρινάκης Αλέξανδρος	» »	» »	με φυσική παρουσία

13.	Ματαλλιωτάκης Γεώργιος	»	»	»	»	με τηλεδιάσκεψη
14.	Ανδρουλάκης Ιωάννης	»	»	ως τακτικό μέλος		με φυσική παρουσία

Από τη συνεδρίαση απουσίαζε, αν και κλήθηκε νόμιμα ο Περιφερειακός Σύμβουλος κ. Σκουλάς Νικόλαος.

Στην Συνεδρίαση συμμετείχαν ακόμα:

- Με φυσική παρουσία οι κ.κ.: Μπαριτάκης Παύλος Πρόεδρος ΠΣ, Λιονή Μαρία Αντιπεριφερειάρχης ΠΕ Ρεθύμνου, Ξυλούρης Νικόλαος Περιφερειακός Σύμβουλος, Μηλιαράς Γεώργιος Περιφερειακός Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης ΠΚ, Κριτωτάκης Μαρίνος προϊστάμενος Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Καγιαμπάκη Άννα προϊστάμενη τμήματος Περιβάλλοντος ΠΕ Ηρακλείου, Νικολουδάκης Εμμανουήλ προϊστάμενος τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Ρεθύμνου, Βογιατζή Χρυσάνθη ειδική σύμβουλος Αντιπεριφερειάρχη Περιβάλλοντος και Χωροταξίας ΠΚ, και για την τήρηση των πρακτικών οι Βαρδιάμπαση Νίκη, Γιατρομανωλάκη Ευαγγελία, Νικάκη Δέσποινα και Μιχελινάκη Άννα υπάλληλοι του Αυτοτελούς Τμήματος Συλλογικών Οργάνων.

- Μέσω τηλεδιάσκεψης οι κ.κ.: Ρουκουνάκης Εμμανουήλ προϊστάμενος τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Λασιθίου, Καργάκη Ελένη προϊστάμενος τμήματος Κλιματικής Αλλαγής και Ενεργειακού Σχεδιασμού Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Κανδηλογιαννάκη Μαρία Προϊσταμένη Τμήματος Υδροοικονομίας της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Κατσαβέλη Κατερίνα υπάλληλος Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Δαφνομήλη Δήμητρα υπάλληλος τμήματος Υδροοικονομίας ΠΕ Ηρακλείου, Αγγελολιαννάκη Ελένη υπάλληλος τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Χανίων, Μαργώνη Ξανθή (ΑΔΜΗΕ), Πετρουλάκης Θεόδωρος Γεωπόνος ΤΟΕΒ Παπαγιαννάδων, Τζανακάκης Παντελής Πολ. Μηχανικός από το Γραφείο Μ. Φράγκου για το θέμα Β4, Γκουβάτσου Ελένη μελετήτρια εταιρείας ADENS A.E. για το θέμα Β1, Χαραλαμπίκης Γεώργιος μελετητής για το θέμα Β3

Η προεδρεύουσα αντιπρόεδρος ύστερα από τη διαπίστωση απαρτίας κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης με τα παρακάτω θέματα ημερήσιας διάταξης:

ΘΕΜΑ Β1°: Έκφραση άποψης επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου: **Γραμμή Μεταφοράς (Γ.Μ.) Ηλεκτρικής Ενέργειας, 150 KV, Υ/Σ ΣΠΗΛΙΟΥ – Υ/Σ ΜΟΙΡΩΝ**, με φορέα έργου τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ)

Η Επιτροπή Περιβάλλοντος και Χωροταξίας έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Του Ν. 1650/1986: «Για την προστασία του περιβάλλοντος»,

β) Του Ν. 2690/1999: «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις»,

γ) Του Ν. 3852/2010: «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης»,

δ) Του Ν. 4014/2011: «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος»,

ε) της αριθμ. 1649/45-15-1-2014 ΚΥΑ, η οποία αφορά στην «εξειδίκευση των διαδικασιών γνωμοδοτήσεων και τρόπου ενημέρωσης του κοινού και συμμετοχής του ενδιαφερόμενου κοινού στη δημόσια διαβούλευση κατά την περιβαλλοντική

αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων της Κατηγορίας Α΄ της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπ' αριθμ. 1958/2012 (ΦΕΚ Α΄ 21),

όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.

2. Το Π.Δ. **149/2010** με θέμα: «**Οργανισμός της Περιφέρειας Κρήτης**» (ΦΕΚ 242/27-12-2010, τεύχος Α΄) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την αριθμ. **1218/ΦΕΚ 762 τ. Β΄/ 26-02-2021** Απόφαση Συντονίστριας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης
3. Την αριθμ. **3/2022** απόφαση Περιφερειακού Συμβουλίου (πρακτικό **Ν° 02/27-01-2022**), που αφορά: α) στη **Σύσταση Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας Περιφέρειας Κρήτης**, β) στον **Καθορισμό αριθμού των μελών της** και γ) στη **Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων του Περιφερειακού Συμβουλίου προς την Επιτροπή**, για το δεύτερο ήμισυ της θητείας των Περιφερειακών Αρχών από 27-01-2022 έως 31/12/2023
4. Το ΦΕΚ **660 τ. Β/15-02-2022** που αφορά τη δημοσίευση της αρ. **3/2022** απόφασης Περιφερειακού Συμβουλίου ΠΚ.
5. Το με αρ. πρωτ. **ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/121493/7647**, έγγραφο του **ΥΠΕΝ/Δ/νση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης** τμήμα Γ με το οποίο μας διαβιβάστηκε στο Περιφερειακό Συμβούλιο η Μ.Π.Ε. για το αναφερόμενο έργο.
6. Τη με αριθμ. πρωτ.: **12612/18-01-2022 ανακοίνωση του Περιφερειακού Συμβουλίου** στον τοπικό τύπο, προκειμένου να λάβουν γνώση οι φορείς και οι πολίτες της **Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνου και Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου** για την αναφερόμενη Μ.Π.Ε.
7. Το με αρ. πρωτ. **20358/27-01-2022** έγγραφο του Τμήματος Συλλογικών Οργάνων Π.Κ. προς το **Δήμο Αγίου Βασιλείου**, το **Δήμο Αμαρίου** και το **Δήμο Φαιστού** με θέμα: **Διαβίβαση ΜΠΕ στο Δήμο σας που αφορά το έργο: Γραμμή Μεταφοράς (Γ.Μ.) Ηλεκτρικής Ενέργειας, 150 KV, Υ/Σ ΣΠΗΛΙΟΥ – Υ/Σ ΜΟΙΡΩΝ**, για έκφραση γνώμης από τα οικεία συλλογικά όργανα.
8. Το με αριθμ. πρωτ. **90422/01-04-2022** έγγραφο της **Δ/νσης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού**, στο οποίο αναφέρονται τα παρακάτω:

1.ΤΙΤΛΟΣ & ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

«Κατασκευή και λειτουργία νέας γραμμής μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας 150 kV με τις συνοδευτικές αυτής εγκαταστάσεις (υποσταθμοί και κέντρα υπερευψηλής τάσης) μεταξύ του Υ/Σ Σπηλίου και του Υ/Σ Μοιρών».

Το εξεταζόμενο έργο συμπεριλαμβάνεται μεταξύ των «Έργων Ενίσχυσης Συστήματος Κρήτης» του Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης (ΔΠΑ) 2021-2030 του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ Α.Ε.), όπου προβλέπεται μια ομάδα ενισχύσεων στο Σύστημα Μεταφοράς της Νήσου Κρήτης με σκοπό τη συμβολή στην ασφαλή διακίνηση ισχύος σε κανονικές και έκτακτες συνθήκες λειτουργίας.

Πρόκειται για μια νέα εναέρια Γραμμή Μεταφοράς (Γ/Μ) ηλεκτρικής ενέργειας 150 Kv, μήκους 49,5 km περίπου, που θα συνδέει τον υφιστάμενο Υ/Σ Μοιρών με τον Υ/Σ Σπηλίου. Η εναέρια Γ/Μ θα έχει ένα τριφασικό ηλεκτρικό κύκλωμα με εναέρια καλώδια και θα έχει τη δυνατότητα μεταφοράς φυσικής ισχύος 57 MW, με θερμικό όριο τα 202 MVA. Η γραμμή, σύμφωνα με την τυποποίηση της ΔΕΗ, χαρακτηρίζεται ως "Απλού Κυκλώματος Βαρέος Τύπου" (Σειρά 3).

Για το έργο είχε εκπονηθεί Προμελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΠΠΕ) και ακολουθήθηκε η εξής διαδικασία:

Βήμα	Έγγραφο
Υποβολή ΠΠΕ στην Ειδική Υπηρεσία Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ	Αρ. πρωτ. 20720/21-7-2007
Διαβίβαση της ΠΠΕ στους αρμόδιους φορείς για γνωμοδότηση	128894
Θετική γνωμοδότηση του Υπουργείου Ανάπτυξης	υπ' αριθ.5/ΗΛ/Α/Φ21/416/4803 στις 07-03-2007
Σύμφωνη γνώμη για την πραγματοποίηση του έργου από τη Νομαρχιακή Επιτροπή Χωροταξίας και Περιβάλλοντος του Νομού Ηρακλείου	Πρακτικό ΝΕΧΩΠ Νο. 09/2007
Θετική γνωμοδότηση επί της Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης του έργου από την Ειδική Υπηρεσία Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ.	Α.Π. 139023/27.04.09

Το υπό μελέτη έργο υπάγεται περιβαλλοντικά στην Υποκατηγορία Α1, της 11ης Ομάδας έργων «Μεταφορά ενέργειας, καυσίμων και χημικών ουσιών», με α/α 10 «Εναέριες Γραμμές Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας με τις συνοδευτικές αυτών εγκαταστάσεις (υποσταθμοί και κέντρα υπερυψηλής τάσης», με T=150kV και L>15km (όπου T: τάση λειτουργίας της γραμμής και L: το μήκος της γραμμής), σύμφωνα με την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (ΦΕΚ 841/24-02-2022).

Η αρχή του έργου (X: 54.32.23,55 Ψ: 39.01.155,60) βρίσκεται δυτικά του οικισμού Σπηλίου Δήμου Αγίου Βασιλείου Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνου και συνεχίζει για 10 km περίπου εντός του ίδιου Δήμου. Στη συνέχεια, για 25km κινείται νοτιοανατολικά εντός της Π.Ε. Ρεθύμνου, στον Δήμο Αμαρίου, ενώ για τα υπόλοιπα 15km περίπου κινείται εντός της Π.Ε. Ηρακλείου στον Δήμο Φαιστού. Το πέρας του έργου (X: 58.11.41,42 Ψ: 38.79.039,95) βρίσκεται ανατολικά του οικισμού Μοιρών (Χάρτης 1). Σύμφωνα με τον χάρτη χρήσεων γης του φακέλου Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), η Γ.Μ. διέρχεται κυρίως από ελαιώνες (κωδικός κάλυψης γης κατά CORINE: 223) και εκτάσεις με σκληροφυλλική βλάστηση (κωδ. CORINE: 323).

Ως περιοχή μελέτης ορίζεται η περιοχή 1km εκατέρωθεν του άξονα της γραμμής μεταφοράς και για όλο το μήκος της.

- Εντός της περιοχής μελέτης εντοπίζονται 26 οριοθετημένοι οικισμοί, ωστόσο δεν διέρχεται εντός ορίων οικισμών. Πλησιέστερα σε αυτήν θα βρίσκονται τα όρια του οικισμού Μοιρών (20m).
- Η γραμμή μεταφοράς (Γ/Μ) διέρχεται εντός της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) του δικτύου NATURA 2000, GR4330006 ΣΩΡΟΣ-ΑΓΚΑΘΙ-ΚΕΔΡΟΣ.
- Η γραμμή μεταφοράς (Γ/Μ) δεν διέρχεται από δασικές περιοχές με βάση τους ανηρτημένους δασικούς χάρτες.
- Εντός της περιοχής μελέτης βρίσκονται:
 - 4 σχολεία (απόσταση πλησιέστερου σχολείου: 630m).
 - Το Κέντρο Υγείας Σπηλίου σε απόσταση 930m.
 - Ο αρχαιολογικός χώρος του μινωικού οικισμού Ελενών.
 - 49 φωτοβολταϊκοί σταθμοί, και η Γ/Μ διέρχεται εντός του οικοπέδου ενός εξ αυτών («Μελαμπιανάκης Γεώργιος Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.»).
 - 2 αιολικά πάρκα και 1 υβριδικός σταθμός. Η γραμμή διέρχεται εντός του οικοπέδου του σταθμού της εταιρείας «ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ» στη θέση Κορφές, Πρασοκέφαλα του Δήμου Αγίου Βασιλείου. Ο σταθμός έχει λάβει Άδεια Παραγωγής. Οι προβλεπόμενες εργασίες κατασκευής περιλαμβάνουν τις εξής φάσεις:

α) Κατασκευή ζωνών πρόσβασης.

β) Κατασκευή θεμελιώσεων.

γ) Ανέγερση πύργων (161 πύργοι μονού κυκλώματος βαρέος τύπου με μέσο ύψος 26m και εγκατάσταση σε αναγκαστικά απαλλοτριωμένα εδαφοτεμάχια διαστάσεων από 9mx9m έως 11m x 11m, ανάλογα με το ύψος και τον τύπο κάθε πύργου. Η απόσταση μεταξύ δύο διαδοχικών πύργων είναι κατά μέσον όρο 350m).

δ) Ενσυρμάτωση της γραμμής.

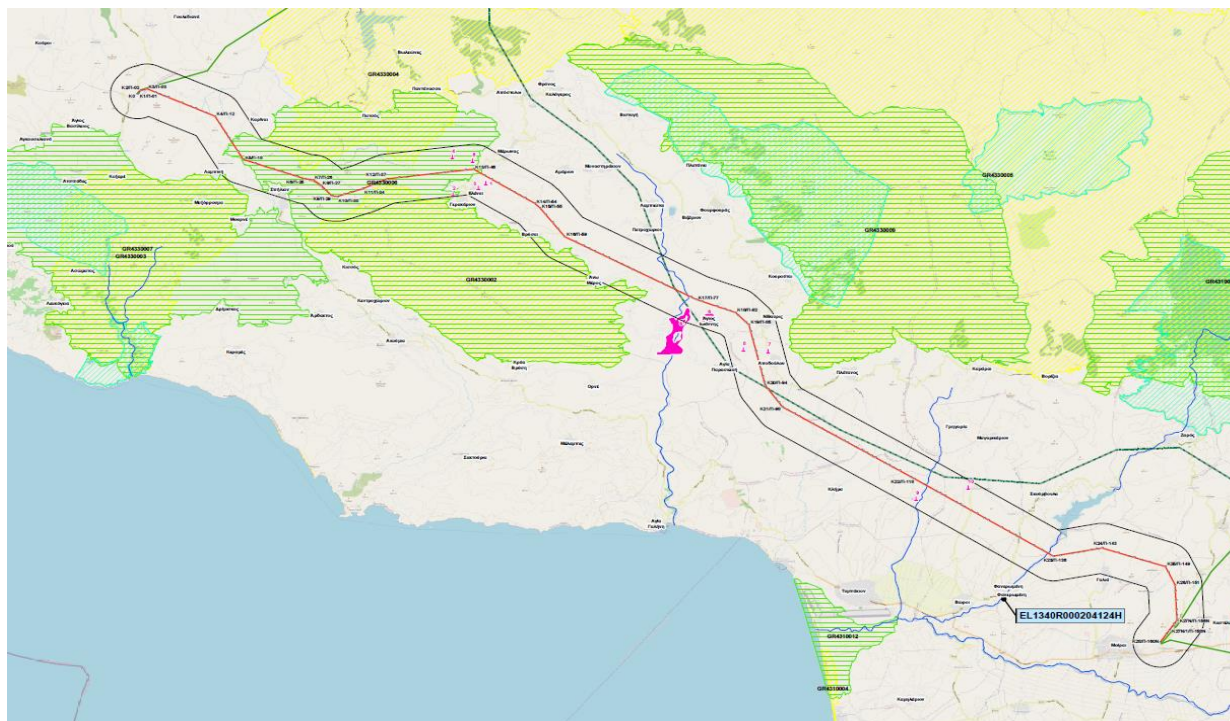
Τα κυριότερα υλικά που προβλέπεται να χρησιμοποιηθούν είναι:

- Έγχυτοι πάσσαλοι σκυροδέματος,
 - Χαλύβδινα τμήματα πύργων,
 - Αγωγοί για την ενσυρμάτωση της Γ.Μ. (φάσεως και προστασίας)
 - Μονωτήρες, που είναι κατασκευασμένοι από πορσελάνη, γυαλί ή συνθετικά υλικά
- Η προμήθεια των υλικών θα γίνει από το εμπόριο. Δεν θα απαιτηθεί η κατασκευή σκυροδέματος επί τόπου.

Η εγκατάσταση των νέων πυλώνων, απαιτεί τον καθαρισμό μιας έκτασης περίπου 20x20m για την εγκατάσταση των συνεργείων, την κατασκευή και ανέγερση του πυλώνα. Άρα θα απαιτηθεί καθαρισμός του εδάφους 61x400m², συνολικού εμβαδού 64.400m² δηλαδή περίπου 64,4 στρέμματα.

Επίσης, θα απαιτηθεί διαμόρφωση Ζωνών Πρόσβασης για 68 πυλώνες. Το μήκος των Ζωνών Πρόσβασης θα κυμαίνεται από 13,9 μέτρα έως 645,9 μέτρα και η επιφάνειά τους από 87,7 τ.μ. έως 4.779,7 τ.μ. (ΜΠΕ σελ. 6-7, 6-8),

Μετά την ηλεκτρίση της γραμμής προγραμματίζονται συχνές επιθεωρήσεις και έλεγχοι για τη διασφάλιση της αξιόπιστης λειτουργίας και της αποφυγής κινδύνων, που ενδέχεται να προκύψουν από αστοχίες του συστήματος. Οι έλεγχοι και οι επιθεωρήσεις περιλαμβάνουν έλεγχο των πυλώνων, έλεγχο στο διάδρομο της γραμμής, καθαρισμό (πλύσιμο) των μονωτήρων με εναέρια ή με επίγεια μέσα.

Χάρτης 1: Η όδευση της προτεινόμενης νέας γραμμής μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας 150 kV μεταξύ του Υ/Σ Σπηλίου και του Υ/Σ Μοιρών.

Το έργο διέρχεται για μήκος περί τα 10,2 km εντός της περιοχής του δικτύου Natura 2000 “GR4330006 Σωρός-Αγκάθι-Κέδρος”, η οποία έχει χαρακτηριστεί ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ). Η Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση (ΕΟΑ) περιλαμβάνεται ως Παράρτημα στον φάκελο της ΜΠΕ. Για την εκπόνηση της ΕΟΑ δεν πραγματοποιήθηκαν εργασίες πεδίου, αλλά χρησιμοποιήθηκαν κυρίως:

- Τα στοιχεία του Προγράμματος «Εποπτεία και Αξιολόγηση της Κατάστασης Διατήρησης ειδών και τύπων οικοτόπων της Ελλάδας» του ΥΠΕΝ (2015) Μελέτη 9: «Εποπτεία και Αξιολόγηση της Κατάστασης Διατήρησης ειδών ορνιθοπανίδας στην Ελλάδα», κατά το οποίο έγιναν ακριβείς καταγραφές των ειδών εντός των ορίων της περιοχής. Στις καταγραφές αυτές αναφέρεται για την εξεταζόμενη περιοχή η παρουσία 49 ειδών ορνιθοπανίδας των Παραρτημάτων της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ. Επίσης, αναφέρονται 14 σπάνια και 3 πολύ σπάνια είδη. Σύμφωνα με το Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Ζώνων της Ελλάδας, στην περιοχή εντοπίζονται 6 Κρισίμως Κινδυνεύοντα (CR), 6 Κινδυνεύοντα (EN), 6 Τρωτά (VU) και 3 Σχεδόν Απειλούμενα (NT) είδη.
- Το Τυποποιημένο Έντυπο Δεδομένων της περιοχής (2019) για τους πληθυσμούς και την αξιολόγηση των σημαντικών ειδών της ορνιθοπανίδας ως προς την κατάσταση διατήρησης (ΕΟΑ, Πίνακες 3-1 και 3-2) και τις απειλές που υφίστανται. Τα είδη χαρακτηρισμού της περιοχής είναι ο Γυπαετός (*Gypaetus barbatus*), το Όρνιο (*Gyps fulvus*) και ο Σπιζαετός (*Aquila fasciata*).

2. 2. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΥ ΔΙΕΠΕΙ ΤΟ ΠΕΔΙΟ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΜΑΣ

Α/Α ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ (ΦΕΚ) ΤΙΤΛΟΣ ΣΤΟΙΧΕΙΟΥ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

1	Νόμος 3852/2010 (Φ.Ε.Κ. 87 Α' /7-6-2010), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.	«Νέα αρχιτεκτονική Αυτοδιοίκησης και Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης».
2	Π.Δ. 149/2010 (ΦΕΚ 242/Α/27-12-2010) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την υπ' αριθμ. 1218/2021 (ΦΕΚ 762 Β' /26-2-2021) Απόφαση της Συντονίστριας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης.	«Οργανισμός της Περιφέρειας Κρήτης» και «Έγκριση τροποποίησης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Κρήτης».

3	Την με αρ. πρωτ. 392146/22-12-2021 Απόφαση Περιφερειάρχη (ΑΔΑ: ΩΞΚ7ΛΚ-Ρ3Ω).	Μεταβίβαση δικαιώματος υπογραφής «Με Εντολή Περιφερειάρχη» στους Προϊσταμένους των Οργανικών Μονάδων της έδρας της Περιφέρειας Κρήτης.
4	ΚΥΑ 37111/2021/26-09-2003 (ΦΕΚ 1391/Β΄/29-09-03).	«Περί καθορισμού τρόπου ενημέρωσης και συμμετοχής κοινού κατά τη διαδικασία Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων των έργων και δραστηριοτήτων...».
5	Νόμος 4014/2011 (ΦΕΚ 209 Α΄/2011) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.	«Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και όχι διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος».
6	Υ.Α. ΔΙΠΑ/17185/1069 (ΦΕΚ 841/Β/24-02-2022).	«Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27-7-2016 υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/21.9.2011 (Α΄ 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (Β΄ 2471)».
7	Ο Ν.4685/2020 (ΦΕΚ 92/Α/2020), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.	«Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις».
8	Νόμος 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α΄/1986), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.	«Προστασία του περιβάλλοντος».
9	ΚΥΑ 50743/11.12.2017 (ΦΕΚ 4432/Β/2017).	Αναθεώρηση εθνικού καταλόγου περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000.
10	Νόμος 4042/2012 (ΦΕΚ 24 Α΄/2012), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.	Ποινική Προστασία του περιβάλλοντος – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/99/ΕΚ – Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ – Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
11	Απόφαση 49828/2008 - ΦΕΚ 2464/Β/3-12-2008.	“Έγκριση ειδικού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού και αιφόρου ανάπτυξης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού.
12	Π.Δ. 1180/1981 (ΦΕΚ 293/Α΄ 6.10.1981), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.	«Περί ρυθμίσεως θεμάτων αναγομένων εις τα της ιδρύσεως και λειτουργίας βιομηχανιών, βιοτεχνιών πάσης φύσης μηχανολογικών εγκαταστάσεων και

		αποθηκών και της εκ τούτων διασφάλισης περιβάλλοντος εν γένει.
13	Κ.Υ.Α. 3060(ΦΟΡ) 238/2002 (ΦΕΚ 512/Β` 25.4.2002).	«Μέτρα προφύλαξης κοινού από τη λειτουργία διατάξεων εκπομπής ηλεκτρομαγνητικών πεδίων χαμηλών συχνοτήτων».
14	Ο Ν. 3431 (ΦΕΚ 13/Α/03-02-2006).	«Περί Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και άλλες διατάξεις» (§ 9 και 10 κατά περίπτωση, του άρθρου 31)
15	ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/68086/2149 (ΦΕΚ 3663/Β/09-08-2021)	Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα πτωματοφάγα είδη ορνιθοπανίδας Γυπαετό (<i>Gypaetus barbatus</i>), Όρνιο (<i>Gyps fulvus</i>) και Μαυρόγυπα (<i>Aegypius monachus</i>) στην Ελλάδα.
16	Απόφαση Νομαρχιακής Επιτροπής Χωροταξίας και Περιβάλλοντος του Νομού Ηρακλείου (Πρ. Νο 09/2007)	«Γραμμή μεταφοράς (Γ.Μ.) 150kV Υ/Σ ΣΠΗΛΙΟΥ - Υ/Σ ΜΟΙΡΩΝ»
17	Έγγραφο με αρ. πρωτ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/121493/7647-17/12/2021	Διαβίβαση προς δημοσίευση και διαβούλευση της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του έργου "Γραμμή Μεταφοράς (Γ.Μ.) ηλεκτρικής ενέργειας 150 kV Υ/Σ Σπήλιου - Υ/Σ Μοιρών".

4. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ

4.1 Η Υπηρεσία μας δεν μπορεί να συμφωνήσει με τα στοιχεία που παρατίθενται στη Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση (ΕΟΑ), καθώς:

i) Όπως και η ΜΠΕ, επικαλείται την Προκαταρκτική Περιβαλλοντική Εκτίμηση και Αξιολόγηση (ΠΠΕΑ) για την εξέταση των εναλλακτικών λύσεων όδευσης της Γραμμής Μεταφοράς, και για την επιλογή της προτεινόμενης λύσης. Όμως, το στάδιο της ΠΠΕΑ ολοκληρώθηκε το έτος 2009. Στο σχετικό έγγραφο θετικής γνωμοδότησης της Ειδικής Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ (αρ. πρωτ. οικ. 139023/27-4-2009) αναφέρεται ότι «Η διάρκεια ισχύος της παρούσας (εννοείται: θετικής γνωμοδότησης επί της ΠΠΕΑ) είναι δύο (2) χρόνια, χρονικό διάστημα μέσα στο οποίο πρέπει να υποβληθεί η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου. Μετά την παρέλευση των δύο χρόνων χωρίς να έχει υποβληθεί η ΜΠΕ, απαιτείται είτε να τηρηθεί εκ νέου η διαδικασία της Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης του έργου, είτε να ανανεωθεί από την αρμόδια υπηρεσία».

Στον εξεταζόμενο φάκελο της ΜΠΕ δεν υπάρχουν στοιχεία για ανανέωση της θετικής γνωμοδότησης επί της ΠΠΕΑ, ούτε στοιχεία ότι διενεργήθηκε νέα τέτοια εκτίμηση, η οποία ήταν σε ισχύ κατά την υποβολή της ΜΠΕ. Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να γίνει δεκτή η μελέτη των εναλλακτικών λύσεων από την ΜΠΕ και την Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση ιδιαιτέρως όσον αφορά στο τμήμα του έργου που διέρχεται από την προστατευόμενη περιοχή NATURA 2000.

ii) Σε συνδυασμό με την παρατήρηση (i): Για την απόρριψη της Εναλλακτικής λύσης Ι (Υ/Σ Σπήλι – Κ0...Κ5 – Κ6' – Κ7' – Κ8' – Κ9' – Κ10' – Κ11' – Υ/Σ Μοιρών) στο στάδιο της ΠΠΕΑ η οποία λύση διέρχεται για πολύ μικρότερο μήκος από την προστατευόμενη περιοχή (3,5 km έναντι των 10,0 km της προτεινόμενης) και η γραμμή θα ακολουθούσε το κύριο οδικό δίκτυο του νησιού, που ενώνει τους οικισμούς Ρέθυμνο – Σπήλι – Μοίρες, αναφέρονται «αισθητικοί λόγοι», «αφού η γραμμή θα δημιουργούσε μεγάλη οπτική όχληση. Επιπλέον

οι περιοχές από τις οποίες θα διερχόταν παρουσιάζουν μεγάλη αγροτική – τουριστική ανάπτυξη και συνεπώς η οποιαδήποτε όδευση από τη συγκεκριμένη περιοχή θίγει το ανθρωπογενές περιβάλλον, ενώ το τμήμα της γραμμής Κ5 – Κ6´ διερχόταν κοντά στη περιοχή αρχαιολογικής σημασίας» (ΜΠΕ σελ. 2-7 και Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση). Κατά την άποψή μας, όλοι οι παραπάνω λόγοι που επικαλείται η Μελέτη για την απόρριψη της Εναλλακτικής Λύσης Ι έναντι της προτεινόμενης λύσης, που οδεύει περίπου 7 km επιπλέον εντός της προστατευόμενης περιοχής, είναι άνευ τεκμηρίωσης και ως εκ τούτου ανεπαρκείς.

iii) Από την καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος απουσιάζουν οι «Τάσεις εξέλιξης της Περιοχής Μελέτης (χωρίς το έργο)» (Προδιαγραφή ΕΟΑ, Παράρτημα 3.2.2, παράγραφος 1.5.6, ΥΑ 170225 (ΦΕΚ 135Β/27.01.2014).

iv) Η ΕΟΑ δεν αναφέρει ποιοι οικότοποι και / ή ποια ενδαιτημάτα πτηνών θα επηρεαστούν από την κατασκευή των πυλώνων και από τις Ζώνες Πρόσβασης σε αυτούς, παρά το γεγονός ότι βάσει των στοιχείων στα οποία στηρίζεται του σχεδόν το σύνολο της όδευσης εντός της περιοχής NATURA 2000 διέρχεται εντός κρίσιμων ενδαιτημάτων αναπαραγωγής – τροφοληψίας, τόσο του γυπαετού, όσο και του όρνιου.

Έτσι, δεν μπορεί να τεκμηριωθεί (ΕΟΑ σελ. 29) η προστασία των ενδαιτημάτων των ειδών αυτών στη φάση της κατασκευής του έργου.

Η διερεύνηση για την παρουσία φωλιών ή σημαντικών ενδαιτημάτων της πανίδα παραπέμπεται από την ΕΟΑ στη «διάρκεια των εργασιών τοποθέτησης των πυλώνων» και προτείνεται ότι:

«Προς τούτο, θα πρέπει ο Φορέας του έργου να έρθει σε επαφή με το Φορέα Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών Κεντρικής και Ανατολικής Κρήτης, ο οποίος έχει την ευθύνη για τη ΖΕΠ GR4330006 «Σωρός – Αγκάθι – Κέδρος», ο οποίος με τη σειρά του θα διενεργήσει διερεύνηση παρουσίας φωλιών. Σε περίπτωση ανεύρεσης φωλιών, αυτές θα πρέπει να μετακινηθούν σε ασφαλή απόσταση από την περιοχή εκτέλεσης των εργασιών» «Οι κατασκευαστικές εργασίες κατά το δυνατόν θα εκτελούνται εκτός της περιόδου αναπαραγωγής των πτηνών (1η Μαρτίου και 31η Ιουλίου). Όπου αυτό δεν είναι εφικτό θα πρέπει να γίνει έλεγχος της περιοχής για τυχόν ύπαρξη φωλιών και οι κατασκευαστικές εργασίες θα λαμβάνουν χώρα κατά προτίμηση εκτός ζώνης 25 m από την περιοχή των φωλιών, μέχρι οι νεοσσοί να έχουν αναπτυχθεί ή εγκαταλείψει τη φωλιά».

Για τα παραπάνω έχουμε τις εξής παρατηρήσεις:

Εφόσον οι θέσεις των πυλώνων και των Ζωνών Πρόσβασης είναι γνωστές, θα έπρεπε να είχαν εκ των προτέρων διερευνηθεί ως προς τις θέσεις φωλιάσματος των ειδών χαρακτηρισμού της περιοχής.

Η μετακίνηση των φωλιών, ως τρόπος αντιμετώπισης των επιπτώσεων, πρέπει να τεκμηριωθεί ως αποδεκτή πρακτική βάσει επιστημονικής βιβλιογραφίας και άλλων πηγών καθώς και να αναφερθούν θέσεις μεταφοράς των φωλιών.

Οι εργασίες κατασκευής εντός της Ζώνης Ειδικής Προστασίας να προγραμματιστούν εκτός της περιόδου αναπαραγωγής των πτηνών (1η Μαρτίου και 31η Ιουλίου) και πριν την έναρξή τους, να γίνεται έλεγχος της περιοχής επέμβασης από ειδικούς ορνιθολόγους. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί όχληση στα είδη χαρακτηρισμού της ΖΕΠ, οι κατασκευαστικές εργασίες να διακοπούν.

ν) Σχετικά με τις Ζώνες Πρόσβασης αναφέρεται έχει εκδοθεί το έγγραφο με αρ. πρωτ. 137356/919/18.02.2016 από τη Διεύθυνση Προστασίας Δασών και Αγροπεριβάλλοντος του ΥΠΕΝ, με θέμα «Δυνατότητα προσεγγίσεως εκτάσεων που προστατεύονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας για την εγκατάσταση πυλώνων Δικτύων Υψηλής και Υπερυψηλής Τάσης», όπου αναφέρεται:

«Η προσέγγιση των εν θέματι εκτάσεων για την εξυπηρέτηση της κατασκευής πυλώνων Δικτύων Υψηλής και Υπερυψηλής Τάσης, μπορεί να επιτευχθεί στα πλαίσια του επιτρεπτού των επεμβάσεων κατ' εφαρμογήν των οριζόμενων της παραγράφου 3α του άρθρου 5

«Έργα υποδομής» του νόμου 998/1979 ως ισχύει, περιλαμβανόμενη στα λοιπά έργα σύνδεσης με το Σύστημα ή το Δίκτυο.

Λόγω του ιδιαίτερου χαρακτήρα των συγκεκριμένων εργασιών, που εξυπηρετούν τη προσέγγιση μόνον στις θέσεις των πυλώνων, χωρίς να υπάρχει απαίτηση διατήρησής τους επιβάλλεται όπως τεθούν ως προσωρινού χαρακτήρα επεμβάσεις, μετά το πέρας των οποίων θα πραγματοποιηθεί άμεση αποκατάσταση του δασικού χώρου, με σχετική πρόβλεψη στην ΑΕΠΟ του έργου. Έπεται τούτων ότι οι εν λόγω επεμβάσεις δεν θεωρούνται ως δασική οδοποιία και δεν ακολουθούνται οι προδιαγραφές αυτής, αλλά είναι περιοριστικού χαρακτήρα επεμβάσεις εξυπηρετούσες αποκλειστικά το σκοπό δυνατότητα προσέγγισης στις θέσεις των πυλώνων.

Ο φορέας υλοποίησης της ανωτέρω επέμβασης, υποχρεούται σε αποκατάσταση του χώρου, κατόπιν εκπονήσεως, αρμοδίως θεωρημένης και εγκεκριμένης ειδικής φυτοτεχνικής μελέτης αποκατάστασης του δασικού χώρου επέμβασης. Στην περίπτωση μη τήρησης των ανωτέρω, λαμβάνονται αρμοδίως μέτρα κατασταλτικού χαρακτήρα (διοικητικές και ποινικές κυρώσεις), για την προστασία του δασικού περιβάλλοντος».

Τόσο στη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, όσο και στην Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση δεν υπάρχει μελέτη φυτοτεχνικής αποκατάστασης για τις εκτάσεις επέμβασης με δασική βλάστηση. Αντιθέτως, η ΜΠΕ αναφέρει τα εξής:

Για την αποκατάσταση της δασικής βλάστησης και τη βελτίωση της αισθητικής του τοπίου από την κατασκευή του έργου, μετά την ολοκλήρωση των κατασκευών τα τμήματα των ζωνών πρόσβασης που εμπίπτουν στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, εάν δεν είναι εφικτή η βλαστητική αποκατάστασή τους μέσω φυσικής αναγέννησής τους, τότε είτε θα αποκατασταθούν σύμφωνα με εφαρμογή ειδικής Φυτοτεχνικής Μελέτης όπως προβλέπεται από το έγγραφο υπ. αριθμ. 137356/919/18.02.2016 ή θα εφαρμοστούν εναλλακτικές μορφές αποκατάστασης σύμφωνα με τις οδηγίες των αρμόδιων Δασαρχείων (ΜΠΕ, σελ. 6-9).

Κατά την κατασκευή των ζωνών πρόσβασης προσωρινού χαρακτήρα θα γίνει διάνοιξη ζωνών πρόσβασης με ελαφρά μηχανήματα και θα πραγματοποιηθούν εργασίες καθαρισμού και διαμόρφωσης του εδάφους. Η διάνοιξη θα γίνει σε συνεννόηση με τα αρμόδια Δασαρχεία. Οι οδοί προσπέλασης θα είναι υποτυπώδεις δασικοί δρόμοι Γ' κατηγορίας. Πρόκειται για στοιχειώδεις δρόμους, πλάτους 4m με τριγωνική τάφρο, που διανοίγονται για την εξυπηρέτηση των προσωρινών αναγκών κατασκευής. Οι ζώνες δε απαιτείται να έχουν χαρακτηριστικά οδοποιίας επειδή η προσπέλαση στα σημεία των κατασκευών θα γίνεται με ειδικά ερπυστριοφόρα οχήματα, ενώ μετά την ολοκλήρωσή του θα αποτυπωθούν οι επιφάνειές τους καθώς και οι επιφάνειες των πλατειών εγκατάσταση των πυλώνων προκειμένου, εάν δεν είναι εφικτή η βλαστητική αποκατάστασή τους μέσω φυσικής αναγέννησής τους, να υποβληθεί στο αρμόδιο Δασαρχείο η οριστική Φυτοτεχνική Μελέτη αποκατάστασής τους, όπως προβλέπεται από την υπ. αριθμ. 15277/2012 (ΦΕΚ 1077/Β') Υ.Α. Οι εργασίες φύτευσης στις τελικά διαμορφωμένες επιφάνειες θα αρχίσουν κατόπιν της έγκρισης της Φυτοτεχνικής Μελέτης από τη Δασική Υπηρεσία (ΜΠΕ σελ. 6-11). Η διάνοιξη δασικού δρόμου Γ' κατηγορίας μπορεί να εξυπηρετήσει στην αντιπυρική προστασία του δάσους των ευρύτερων περιοχών, δεδομένου ότι θα γίνει ευκολότερη μετακίνηση του ανθρώπινου δυναμικού και των μηχανικών μέσων για την καταστολή των πυρκαγιών. Πιθανό να διευκολυνθεί παράλληλα, η μετακίνηση του πληθυσμού της περιοχής, καθώς επίσης και η διακίνηση των αγροτικών και δασικών προϊόντων, ενδεχομένως να χρησιμοποιηθεί για μελλοντική αξιοποίηση του δάσους κυρίως για λόγους αναψυχής. (ΜΠΕ σελ. 6-11).

Από τα παραπάνω συμπεραίνουμε ότι δεν υπάρχει ακριβής σχεδιασμός των ζωνών πρόσβασης, δεν είναι σαφές πώς θα γίνει η αποκατάστασή τους, ούτε διασφαλίζεται προσωρινός χαρακτήρας τους.

4.2 Άλλες παρατηρήσεις:

- α) Για την αποτροπή του κινδύνου πυρκαγιάς σε όλο το μήκος του έργου προβλέπεται συχνή επιθεώρηση και συντήρηση του έργου για την εξασφάλιση των ηλεκτρικών διακένων (αποκλαδώσεις υποκείμενης φυσικής βλάβησης) και πλύσιμο των μονωτήρων, ώστε να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος εκδήλωσης πυρκαγιάς λόγω εκρήξεων ή σπινθήρων.
- β) Στο σύνολο του έργου, εντός και εκτός της ΖΕΠ, να ληφθούν όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα για την αποτροπή πρόσκρουσης και ηλεκτροπληξίας των πτηνών. Ειδικότερα, στην ΕΟ, προβλέπεται σήμανση των αγωγών μεταφοράς της ηλεκτρικής ενέργειας, ειδικά των μικρότερης διαμέτρου, με ειδικού τύπου εξαρτήματα. Τα εξαρτήματα αυτά, ποικίλων σχημάτων (δίσκοι, τετράγωνα, σπείрал) και χρωμάτων καθιστούν τους αγωγούς μεταφοράς διακριτούς στα πτηνά. Η χρήση τέτοιων εξαρτημάτων αναμένεται να μειώσει τη συχνότητα προσκρούσεων των πτηνών κατά 50-85% σύμφωνα με τη βιβλιογραφία. Να προτιμηθούν τα προαναφερόμενα εξαρτήματα να είναι επιστρωμένα με φθορίζουσα βαφή ώστε να είναι ορατά και κατά τη διάρκεια της νύχτας (ΕΟΑ, σελ. 35 – 36).
- γ) Απαγορεύεται η κίνηση μηχανοκίνητων οχημάτων εκτός οδικού δικτύου, σε οικολογικά ευαίσθητες εκτάσεις, όπως ενδεικτικά, ρέματα και ρυάκια, δάση, λιβάδια, βοσκότοποι και οικότοποι προτεραιότητας της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, καθώς και σε μονοπάτια που βρίσκονται σε τέτοιες περιοχές (άρθρο 13 του Νόμου 3937/2011 περί προστασίας της βιοποικιλότητας). Για τη μετακίνηση / μεταφορά των μηχανημάτων έργων να χρησιμοποιείται αποκλειστικά το υφιστάμενο οδικό δίκτυο.
- δ) Κατά τη Φάση Κατασκευής του Έργου δεν προβλέπονται δανειοθάλαμοι και αποθεσιοθάλαμοι.
- ε) Για την προστασία του εδάφους και των υδάτων σε όλη τη διάρκεια της κατασκευής, θα πρέπει να αποτρέπεται η ρύπανση των επιφανειακών και υπογείων νερών από κάθε είδους απορροές, καθώς και η απόρριψη οποιωνδήποτε μη βιοδιασπώμενων ουσιών επί το εδάφους. Σε κάθε κατασκευαστική δραστηριότητα όπου υπάρχει πιθανότητα εκπομπή σκόνης, αιωρούμενων σωματιδίων ή οσμηρών ουσιών, θα πρέπει να υιοθετηθούν διαδικασίες και εξοπλισμός που θα εξασφαλίζουν τη δραστική μείωση αυτών των εκπομπών.
- στ) Κατά την φάση λειτουργίας του έργου και για την μέτρηση της έκθεσης στη ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία ελήφθησαν υπόψιν οι τιμές ηλεκτρικών και μαγνητικών πεδίων εναέριων γραμμών σε ύψος 1,5 μ. από το έδαφος (Πηγή: ΥΠΑΝ, ΕΕΑΙ Χαμηλόσυχνα ηλεκτρικά και μαγνητικά πεδία, 2005).

Γραμμές 150 KV		Ένταση Ηλεκτρ. Πεδίου (KV/m)	Μαγνητική Επαγωγή B (μT)
		Κάτω από αγωγούς	0,5-2
	25 μ. παραπλεύρως	0,05-0,3	0,05-0,2
Όρια έκθεσης του κοινού		5	100

Σύμφωνα με τα στοιχεία του πιο πάνω πίνακα και τις οριακές τιμές που ορίζονται από τη εθνική νομοθεσία προκύπτει οι τιμές του ηλεκτρικού και μαγνητικού πεδίου που παράγονται στην περιοχή μελέτης είναι πολύ χαμηλότερες από τις οριακές τιμές. Επισημαίνεται επίσης ότι, σε απόσταση μερικών δεκάδων μέτρων από τον άξονα της Γραμμής Μεταφοράς, οι τιμές τόσο του ηλεκτρικού όσο και του μαγνητικού πεδίου ελαχιστοποιούνται και πρακτικά μηδενίζονται. Όμως για την προστασία της δημόσιας υγείας των κατοίκων των παρακείμενων οικισμών, καθώς και των αγροτών με αγροτεμάχια στην περιοχή είναι απαραίτητη η διενέργεια μετρήσεων της στάθμης ηλεκτρομαγνητικού πεδίου, με ευθύνη το φορέα λειτουργίας της ένα έτος μετά την έναρξη λειτουργίας της γραμμής στα πλησιέστερα σημεία των οικιστικών ιστών της περιοχής και μετά θα επαναλαμβάνονται ανά τριετία, σ

αποστάσεις 30m και 50m από το άκρο των ΓΜ. Οι μετρήσεις να κοινοποιούνται στους οικείους Δήμους.

ζ) Για τη διέλευση της Γραμμής Μεταφοράς από την έκταση που καταλαμβάνει το αιολικό πάρκο της «ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε.» η απόσταση της ανεμογεννήτρια υπολείπεται της ελάχιστης απόστασης ασφαλείας 1,5d που προβλέπεται στην Απόφαση μ αριθμ. 49828 (ΦΕΚ 2464/3-12-2008) (σχετ. 11) και θα πρέπει να εξεταστεί κατά τη αδειοδότηση του έργου. Η Γραμμή Μεταφοράς διασχίζει εγκάρσια τον φωτοβολταϊκό σταθμό της εταιρείας «Μελαμπιανάκης Γεώργιος Μονοπρόσωπη ΕΠΕ» που βρίσκεται στη θέση Άγιος Ιωάννης Μοιρών περί τα 1,36km πριν από το πέρας του έργου. Ο φωτοβολταϊκός σταθμός ισχύος 0,1MW έχει λάβει απόφαση εξαίρεσης και έχει διαβιβαστεί στο ΔΕΔΔΗΕ. Θα πρέπει να εξεταστεί κατά την αδειοδότηση του έργου η ανάγκη τήρησης διαδρόμου δουλείας από τα όρια της Γραμμής Μεταφοράς.

Κατόπιν των παρατηρήσεων που παρατέθηκαν στην παράγραφο 4.1 του παρόντος, δε μπορούμε να συμφωνήσουμε με την έγκριση της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και της Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης όπως υποβλήθηκαν, και ζητάμε επανεξέτάσή τους, σύμφωνα με τις παρατηρήσεις μας.

Α. ΓΝΩΜΟΔΟΤΟΥΜΕ ΘΕΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ Ή ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ ΑΠΑΙΤΗΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΟΡΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ	☐
Β. ΓΝΩΜΟΔΟΤΟΥΜΕ ΘΕΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ Ή ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΟΡΟΥΣ.	☐
Γ. ΓΝΩΜΟΔΟΤΟΥΜΕ ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ Ή ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΟΠΩΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΤΟ ΣΗΜΕΙΟ 4.1 ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ. Να επανεξεταστούν η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και η Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση σύμφωνα με τις παρατηρήσεις μας.	☒
Δ. ΔΕΝ ΔΥΝΑΜΕΘΑ ΝΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΟΥΜΕ ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΑΒΙΒΑΣΘΕΙΣΑΣ ΜΠΕ ΔΙΟΤΙ ΔΙΑΠΙΣΤΩΝΟΝΤΑΙ ΣΕ ΑΥΤΗ ΟΥΣΙΩΔΕΙΣ ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΣΕ Ο,ΤΙ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΜΑΣ, ΟΠΩΣ ΑΥΤΕΣ (ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ) ΔΙΑΠΙΣΤΩΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΣΗΜΕΙΟ 4 ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ.	☐
Ε. ΔΕΝ ΔΥΝΑΜΕΘΑ ΝΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΟΥΜΕ ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΑΒΙΒΑΣΘΕΙΣΑΣ ΜΠΕ ΔΙΟΤΙ ΔΕΝ ΕΜΠΙΠΤΕΙ ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΜΑΣ	☐

9. Την με αρ. **19/2022** απόφαση της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας (πρακτικό Ν° **03/05-04-2022**) που αφορά στην **αναβολή** Έκφρασης άποψης επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου: **Γραμμή Μεταφοράς (Γ.Μ.) Ηλεκτρικής Ενέργειας, 150 KV, Υ/Σ ΣΠΗΛΙΟΥ – Υ/Σ ΜΟΙΡΩΝ**, με φορέα έργου τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ)

10. Την εισήγηση της προεδρεύουσας **Αντιπροέδρου** της Επιτροπής Περιβάλλοντος & Χωροταξίας κας **Χανιωτάκη- Μυλωνάκη Μαρίας**, με την οποία **πρότεινε την αναβολή έκφρασης γνώμης επί του θέματος, μετά από αίτημα Δημάρχου Δήμου Αγίου Βασιλείου λόγω της επικείμενης συνάντησης του με τον ΑΔΜΗΕ.**
11. **Τις απόψεις των μελών της Επιτροπής.**
Μετά από διαλογική συζήτηση

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

Αναβάλλει την έκφραση άποψης για τους Περιβαλλοντικούς Όρους της ΜΠΕ του έργου «Γραμμή Μεταφοράς (Γ.Μ.) Ηλεκτρικής Ενέργειας, 150 KV, Υ/Σ ΣΠΗΛΙΟΥ – Υ/Σ ΜΟΙΡΩΝ, με φορέα έργου τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ)», μετά από αίτημα του Δημάρχου Δήμου Αγίου Βασιλείου λόγω της επικείμενης συνάντησης του με τον ΑΔΜΗΕ, σύμφωνα και με όσα αναφέρονται στο σκεπτικό της παρούσας απόφασης.

Αφού συντάχθηκε το παρόν υπογράφεται ως παρακάτω:
Ηράκλειο **01-06-2022**

**Η προεδρεύουσα Αντιπρόεδρος
της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας**

Τα Μέλη

**Χανιωτάκη- Μυλωνάκη Μαρία
περιφερειακή σύμβουλος**